

LII

FONDATION HENRI-JOSEPH REGA.

Henri-Joseph Rega, docteur en médecine, médecin-conseiller de l'archiduchesse Marie-Elisabeth d'Autriche, professeur primaire à l'université de Louvain, était fils de Pierre et de Christine Van Herrebergen. Né en cette ville, le 26 avril 1690, il montra de son plus jeune âge les dispositions les plus heureuses pour les études. Après avoir achevé ses études humanitaires au collège de la Sainte-Trinité, il entra à l'université et fit son cours de philosophie à la pédagogie du Parc. Le 7 avril 1712, il fut reçu licencié en médecine et, en 1718, il prit le bonnet doctoral. Par suite du décès du professeur de Luc, Rega le remplaça dans sa chaire, où il eut un succès tel que, selon le témoignage de Foppens, le nombre des étudiants en médecine décupla à l'université. Deux fois il remplit les fonctions de recteur magnifique : en 1719 et 1722. La réputation et le bruit des succès de Rega se répandirent même à l'étranger, surtout depuis la publication de son traité sur la sympathie. Il mourut célibataire le 22 juillet 1754, et légua une partie de sa fortune à la fondation de deux bourses. Ses écrits sont : 1° *De sympathia*, Haarlem, 1721, in-12, Leipzig, 1762, in-12, Louvain, 1830, in-8°; 2° *De Urinis tractatus duo*, Louvain, 1732, in-8°, Francfort, 1761, in-8°; 3° *Accurata medendi methodus*, Louvain, 1737, in-4°, Cologne, 1767, in-4°; 4° *Dissertatio medica de aquis mineralibus fontis marimontensis*, Louvain, 1740, in-12; 5° *Dissertatio medico-chimica, qua demonstratur sanguinem humanum nullo acido vitari*, Louvain, in-8°. Il a laissé, en outre, 14 traités manuscrits. (Voir MALCORPS, *Rega, sa vie et ses écrits*).

A. — Testament du 17 juillet 1754.

Op heden seventhienden July seventhien hondert vier en vyftig compareerde voor my ondergeschreven notaris by den souverynen raed van Brabant geadmitteert binnen de stadt Loven residerende present die getuygen ondergenomt, den heere Henricus Josephus Rega doctor ende professor primarius in de medecynen welken heere comparant syn verstant en memorie wel magtig zynde, heeft verclaert synen uytersten wille en begeerte te syn, dat naer syne aflyvigheyt syne executeurs testamenteurs sullen fonderen gelyk hy heere comparant oock fondeert by desen eene borse van hondert sestig guldens s'jaers alleen voor die studenten in de mede-

Première
bourse.

cynen in de universiteyt van Loven de welke sullen moeten wonen vier jaeren in het Breugels collegie, ende aldaer op hunne behoorlyken tyd nemen den staet van baselien ende licentie.

Deuxième
bourse.

Idem wilt ende begeert hy comparant dat daren boven noch sal gefondeert worden gelyk oock daer by desen, eene andere ofte tweede borse van hondert viertig guldens s'jaers sal mogen genoten worden van in den rethorica in het collegie van de H. Dryvuldighyd binnen Loven daer naer twee jaeren in de philosophie in de pedagogie het verken, in welke borse de borsiers sullen mogen continueren seven jaeren in de theologie, vier jaeren in de rechten ofte medecynen volgens keus van den borsier ende zullen oock op behoorlyken tydt moeten nemen de behoorlyke graeden in de respective facultyden.

Ende by aldien van de borsiers naer den cours van de philosophie deze borse hadde geprofiteert eenigen tydt in de theologie, rechten ofte medecynen ende daer naer zyne eerste aengenomene studie quam te verlaeten en de andere aentenemen zoo sal daer aen corten den tyd, dat hy de borse in de verlaetene studie heeft genoten.

De wooninge van de gene die de borse van hondert viertig guldens s'jaers naer de philosophie zullen genieten, zal gereguleert worden ofte vastgesteld door de executeurs testamenteurs des heere comparant.

Appelés.

Tot welke twee respective borsen soo van hondert sestig guldens als van hondert viertig guldens den heere comparant ende fondateur eerst is roepende de gene zyn van zyn maegdschap ofte bloedverwantschap van s'vaeders oft s'moeders wegen, welke maegdschap maer en zal moeten geconsidereert worden ende preferentie hebben tot den sevensten graedt inclusive volgens die stipulatie van de canoniche rechten.

Daer by aldien een van die borsen beseten warden van imand van zyne maegdschap, ende dat onder tusschen imand van de kinderen van sieur Henricus Rega ende jouffrouw Isabella Van den Dyck bequaem warden om een van die borsen te genieten, zoo zal zulken borsier moeten plaets maeken ende cederen aen die voorschreve kinderen van Henricus Rega ende Isabella Van den Dyck, dus en zal dese preferentie haer maer extenderen tot deze kinderen alleen sonder daer onder te begrypen de kinskinderen.

De gene die aen den voorschreven heer fondateur maer en zullen bestaen in den sesden ofte sevensten graed zullen moeten gepromoveert zyn in de philosophie ante medium late om een van die twee borsen te connen genieten in voordere studie ende mitsdegene studerende in de medecynen geroepen zyn tot de voorschreve borse van hondert sestig guldens s'jaers, zoo en zal even geen borsier deze twee borsen te saemen mogen genieten.

Ingevalle daer geen gequalificeerde bloedverwanten en zyn om de borse te genieten

binnen de twee jaeren naer de aflyvighyd van den heere fondateur zoo zullen de borsen soo langh moeten vaceren naer de voorschreve bloedverwanten ofte maegdschap van den heere fondateur soo zullen de borsen voorschreve in maniere voorschreven moeten geconfereert worden aen de gene gebortig binnen de stad Loven, de gene gebortig van Hougaerden ende Autgaerden ende Lummen daer by voegen welke even maer zullen gequalificeert zyn sonder preferentie van de plaetse van geborte ende zullen de borsiers van de dry voorgenaemde plaetsen in de philosophie moeten gepromoveert zyn ante medium stricte, om in die borsen in voordere studie te connen continueren, dus zal den oudsten borsier van de voorschreve plaetsen niet zynde als voor het maegdschap van den fondateur, altyd zal moeten cederen en de borse verlaeten, als wanneer imand aen den heere fondateur in maegdschap bestaende in sevensten oft naderen graed ende andersints genogsaem gequalificeert hem tot die borsen zouden presenteren voorders is den wille van den heere fondateur, dat ider der voorschreve borsen sal moeten open blyven ende vaceren een half jaer ofte dry maenden volgens oordeel van de onder te noemen proviseurs ende collateurs naer dat den borsier den voorschreven gestatueerden tydt van studie sal hebben voltrokken, op dat die borse van tydt tot tydt zoude konnen vermeerderen ende dat er altydt eenige penningen in cas soude zyn om de borsen te konnen betaelen, by aldien dat de revenuen der borsen niet wel wirden betaelt.

Tot fondatie ofte capitaal van welke twee borsen den voorschreven heere fondateur is laetende eene somme van thien duysent guldens wissel geldt by zyne executeurs testamenteurs te assigneren uyt zyne naerlaetenheyd laetende voorders de macht ende de volle autorityt, om die borsen voorschreven te dirigeren op de beste maniere gelyk zy zullen oordeelen.

Nominerende voor welken proviseur van de fondatie ende collateur der voorschreve borsen den eerweerdigen heere Joannes Henricus Vanden Dyck pastor tot Bautersem voor den tweeden den heere Nicolaus Van Molle ende voor den derden den heere Andreas Josephus Peeters fiscael van de universiteyt voor zyn leven, naer doode van den gemelden heere Vanden Dyck zal in zyne plaetse succederen den oudsten weerlyken priester van het maegdschap van den fondateur van s'vaeders wegen, ende zal geprefereerd worden den prister woonende binnen Loven ofte maer ontrent vyf ofte zes mylen van daer, ende naer doode van den voorschreven heere Nicolaus Van Molle, zal in zyne plaetse succederen den oudsten prister van het maegdschap des fondateurs van s'moeders wegen ende preferentie als voor, ende by gebrek van sulke pristers ende andersints niet, zoo nomineert hy heere fondateur voor proviseurs ende collateurs den heere pastor van het groot Begghynhof van Loven benevens den heere pastor van Autgaerden ten tyde.

Collateurs.

Ende oft het gebeurde dat den voorschreven heere pastor van het Begghynhof oft heere pastor van Autgaerden tot het proviseurschap quaemen met eenen priester van het maegdschap van den fondateur, zoo zal dien priester altyt zyn den eersten proviseur.

Den rentmeester ofte ontfanger van het incomen der selve fondatie sal zyn den heere Nicolaus Van Molle ende naer zyne aflyvighyd eenen eerlyken mans persoon binnen Loven residerende te kieser ende te nomineren by die proviseurs, den welken zal gehouden zyn te stellen suffisante cautie, den rent meester zal profiteren den twintigsten penning van den ontfang van het inkomen, ende alle twee jaeren moeten rekeninge doen aen de heere proviseurs, de welke voor hunne auditie rechten ider zullen hebben vyf guldens van idere rekeninge ende boven dien zullen die proviseurs voor hunne goede sorge directie genieten ider dry guldens s'jaers.

Laetende aen de proviseurs de magt ingevalle van eenig twyfel over deze zyne fondaetie het selve ten alderbesten te interpreteren en in gevalle van geene overeenkominge onder hun zal de decisie daer van gegeven worden door den heere Rector Magnifike van de universiteyt.

Aldus gedaen ende gepasseert ten tyde voorschreven ter presentie van den heere Joannes Gerardus de Binoza ende Jan Francis de Bontridder als getuygen aensogt, den heere comparant ende de getuygen gevraegt zynde oft sy konden schryven, hebben alle geandwoord dat jae. Zynde de originele dezer (bekleed met zegel compressent) onderteekent H. Rega, J. G. de Binoza, J. F. de Bontridder ende van my notaris *quod attestor*. J. Eyckermans.

B. — Arrêté de rétablissement.

Le 8 août 1821.

Lecture ayant été faite :

- 1° De l'arrêté royal du 26 décembre 1818, qui ordonne le rétablissement des fondations de bourses pour études et attribue au Ministre de l'instruction publique, de l'industrie nationale et des colonies le droit de le prononcer;
- 2° Du testament en date du 17 juillet 1754, par lequel Henricus-Josephus Rega a fondé deux bourses pour l'étude de la philosophie, de la théologie, du droit ou de la médecine, en faveur : en premier lieu de ses parents; 2° des jeunes gens de Louvain, et 3° de ceux de Hautgaerden;
- 3° D'un ancien compte de cette fondation;
- 4° D'un état remis par le domaine, duquel il résulte que cette administration perçoit une rente de 20 fl. 57 c., appartenant à ladite fondation;
- 5° Du rapport de la commission des bourses du 30 du courant;

